Wondershare
PDFelement

8.SAIDAKBAROVA, M. “Historical facts and poetic inventions in Alisher Navoiy’s creative work.” *Scientific journal of the Fergana State University* 1.4 (2018): 106-108.

9.Саидакбарова, Мукаддас. «» TARIXI MULUKI AJAM»(« ИСТОРИЯ ИРАНСКИХ ЦАРЕЙ») КАК НАУЧНО-ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ИСТОЧНИК.» *Theoretical & Applied Science* 12 (2018): 122-126.

10.Saidakbarova, Muqaddas Muhammadrahimovna, and Ramziya Abdurahimovna Jo‘Rayeva. “SHOH BAHROM: TARIXIY SHAXS VA BADIIY OBRAZ.” *Academic research in educational sciences*4.Conference Proceedings 1 (2023): 168-173.

11.Muqaddas, Saidakbarova. “INTERPRETATION OF ENLIGHTENMENT AND SPIRITUALITY.” *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429* 11.11 (2022): 405-409.

12.Muhammadrahimovna, Saidakbarova Muqaddas, and Kurbanova Feruza Azamovna. “FOLKLORE AND WRITTEN LITERATURE RELATIONS.” *International Journal of Early Childhood Special Education* 14.7 (2022).

Сахабетдинова Альфина Булатовна
Елабужский институт (филиал)
Казанского (Приволжского) федерального университета.
Елабуга, Россия
Научный руководитель: Габидуллина Ф. И., канд. фил. наук, доцент,
Елабужский институт (филиал)
Казанского (Приволжского) федерального университета.
Елабуга, Россия
Саидакбарова Мукаддас Мухаммадрахимова, (PhD)
Кокандский Педогагический Институт, Узбекистан, г. Коканд

ГАДЕЛ КУТУЙНЫҢ “ТАПШЫРЫЛМАГАН ХАТЛАР” ПОВЕСТЕНДӘ КӨЧЛЕ ХАТЫН КЫЗ ОБРАЗЫ

Аннотация. Адель Кутуй - один из самых гениальных писателей татарской литературы. Автора волнуют вопросы морали, духовный мир человека. В своем знаменитом произведении «Неотосланные письма» Кутуй показывает конфликт, возникший между молодыми супругами, который отражает столкновение устаревших патриархальных и новых взглядов на женщину в семье, а главная героиня повести является примером сильной и волевой женщины.

Ключевые слова. писатель, образ сильной женщины, “Неотосланные письма”, Скарлетт О’Хара.

Annotation. Adel Kutui is one of the most brilliant writers of Tatar literature. The author is concerned about moral issues, the spiritual world of person. In his famous work “Unsent Letters” Kutui shows the conflict that has arisen between young spouses, which reflects the clash of outdated patriarchal and new views on a woman in the family, and the main character of the story is an example of a strong and strong-willed woman.

Keywords. writer, image of a strong woman, “Unsent letters”, Scarlett O’Hara.

Wondershare PDFelement

Гадел Кутуй - татар прозаигы, шагыйрь, драматург, публицист һәм әдәби тәнкыйтьче. Язучы бик яшь килеш вафат була.

Иҗат юлын Г.Кутуй шагыйрь футурист буларак башлый. Иске әдәбиятны яңартып, үзенә генә хас булган яңа әдәби дөнья булдырырга сәләтле язучыларның берсе. Авторның иң танылган әсәре "Тапшырылмаган хатлар", XX гасыр башында халык өлешенә төшкән сынаулардан соң, мәхәббәт турындагы повесть саф һава йотымы кебек була[1].

Татар совет язучысы Гадел Кутуй (Гаделша Нурмөхәммәт улы Кутуев) 1903 елда Татар Кынадысы авылында туа. Авыл мәктәбендә укый, аннары, гаилә белән Самарага күчкәч, Самара хезмәт мәктәбендә укый. Анда ул күренекле рус язучысы А. Неверов җитәкләгән әдәби түгәрәккә йөри, шигырьләр яза башлый. Маяковскийдан нәрсәләргә өйрәнә.

Искиткеч журналист Гадел Кутуй Бөек Ватан сугышының беренче көннәрендә үк үз теләге белән фронтка китә, кайбер сугышларда катнаша, Сталинград оборонасының актив катнашучысы була, берничә тапкыр хөкүмәт тарафыннан бүләкләнә. Гадел Кутуй 1945 елның 16 маенда хәрби госпитальдә каты авырудан үлде[3].

Гадел Кутуйның иҗат биографиясендә «Тапшырылмаган хатлар» повесте иң әһәмиятле әсәр булып санала. Ул укучылар арасында зур уңышка ирешә, берничә тапкыр яңадан бастырыла һәм элеккеге союзның барлык телләренә тәрҗемә ителә.

«Тапшырылмаган хатлар» повестенең асылын татар хатын-кызы язмышы билгели. Авторны әхлак мәсьәләләре, кешенең рухи дөньясы борчый. Яшь ир белән хатын арасында туган конфликт гаиләдә хатын-кызга карата булган искергән патриархаль һәм яңа карашлар бәрелешен чагылдыра[2].

Безнең эшебезнең максаты – "Тапшырылмаган хатлар" әсәренең төп герое Галия образына анализлау, Маргарет Митчеллның "Унесенные ветром" романы төп герое Скарлетт О'Хара образы белән чагыштыру. Галиянең көчле һәм ихтыялы хатын – кыз булуын дәлилләү.

"Тапшырылмаган хатлар" повесте герое Галия – йомшак, мөлаем, бер үк вакытта көчле һәм ихтыярлы хатын. Ире ташлаганнан соң да ул төшенкелеккә бирелми, врач булу максатына ныклы адымнар белән бара, балаларын үстерә, кешеләрнең хөрмәтен яулый, чын мәхәббәтен таба[2].

Галиянең көчле хатын – кыз үрнәге булуын дәлилләр өчен аны Скарлетт О'Хара белән чагыштырып китәбез.

"Унесенных ветром" романыннан Скарлетт О'Хара - дөнья әдәбиятында иң танылган героиняларның берсе. Маргарет Митчелл үзенең төп героен уңай белән бер рәттән тискәре сыйфатлар ия кеше итеп тасвирлый. Ләкин Скарлетт укучыларга ошый, ул бәйсезлек, җитезлек һәм рух көч символына әйләнә.

1936 елда язылган Роман АКШтагы гражданнар сугышы чорына багышланган. Скарлетт О'Хара - плантатор кызы, көньяк чибәре, ир-ат игътибарыннан бүленмәгән. Сугыш башлангач, ул кечкенә бала белән тол кала, ә тиздән ата-ана утары кимү белән очраша. Ныклы характерга һәм эшлекле тоткычка ия булган Скарлетт йорт башлыгы була, үз бизнесын башлый һәм теләгәненә ирешә[4].

Галияне Гадел Кутуй йомшак, мөлаем хатын итеп тасвирлый. Скарлетт белән

Wondershare PDFelement

Галиянең максатлары, тормышка планнары аерылса да, аларның охшаш яклары шактый. Галия дә Скарлетт кебек тормышны, яшәешне үз җилкәсендә алып бара, балаларны тәрбияли, аларны тәэмин итә, табиб булу теләгенә ирешә.

Галия ире ташлап китүгә карамастан, тормыш авырлыкларына бирешми, балаларын ташлап китми. Кызы Кадрияне дә, улы Рафаэльне дә бертигез яратып, кадерләм үстерә. Аның табиб һөнәрен сайлавы да аның көчле, ихтыялы кеше булуына дәлил булып килә.

Әдрәскә күчеп килгәч тә, Галияне авырлыклар каршы ала: башка табибларның эшләргә теләмәве, Галиуллинның бәйләнүләре, кешеләргә үз тормышы турында алдап йөрүе. Ләкин Галия барлык авырлыкларны да җиңә, күп кенә кешеләрнең гомерен коткара, балаларына яхшы тәрбия бирә. Балары язмышы өчен кайгырып Вәлигә ялганын ача, аннан ярдәм сорый.

Галия — татар әдәбиятында язылган көчле геройларның берсе. Ире ташлап киткәннән соң ул язмыш сынауларына бирешми, табиб булу максатына ирешә, балаларына яхшы тәрбия бирә. Үзенең тырышлыгы, максатчанлыгы ярдәмендә үзенә якты, матур тормыш төзерергә тырыша.

Әдәбият

1. https://www.syl.ru/article/429092/adel-kutuy-biografiya-i-tvorchestvo
2. https://tatarica.org/tat/razdely/kultura/literatura/shheslr/kutuj-gadel
3. https://obrazovanie-gid.ru/
4. https://mybook.ru/sets/10828-silnye-zhenshiny-v-mirovoj-literature/
5. Митчелл, Маргарет. Унесенные ветром. [Роман. В 2 т.]. Т. 1/ Маргарет Митчелл; [перевод с английского Т. Озерской]. — Москва: Издательство АСТ, 2022. — 704с. (Эксклюзивная классика).——
6. Митчелл, Маргарет. Унесенные ветром. [Роман. В 2 т.]. Т. 1/ Маргарет Митчелл; [перевод с английского Т. Кудрявцевой]. — Москва: Издательство АСТ, 2022. — 704с. (Эксклюзивная классика).
7. https://belgech.ru/proizvedeniya/tapshyrylmagan-khatlar — Гадел Кутуй “Тапшырылмаган хатлар”
8. SAIDAKBAROVA, M. «Historical facts and poetic fictions in the work of Alisher Navoi.» *Scientific Journal of Fergana State University* 1 (2018): 106-108.
9. SAIDAKBAROVA, M. “Historical facts and poetic inventions in Alisher Navoiy’s creative work.” *Scientific journal of the Fergana State University* 1.4 (2018): 106-108.
10. Саидакбарова, Мукаддас. «» TARIXI MULUKI AJAM»(« ИСТОРИЯ ИРАНСКИХ ЦАРЕЙ») КАК НАУЧНО-ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ИСТОЧНИК.» *Theoretical & Applied Science* 12 (2018): 122-126.
11. Saidakbarova, Muqaddas Muhammadrahimovna, and Ramziya Abdurahimovna Jo‘Rayeva. “SHOH BAHROM: TARIXIY SHAXS VA BADIIY OBRAZ.” *Academic research in educational sciences*4.Conference Proceedings 1 (2023): 168-173.
12. Muqaddas, Saidakbarova. “INTERPRETATION OF ENLIGHTENMENT AND SPIRITUALITY.” *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429* 11.11 (2022): 405-409.
13. Muhammadrahimovna, Saidakbarova Muqaddas, and Kurbanova Feruza Azamovna. “FOLKLORE AND WRITTEN LITERATURE RELATIONS.” *International Journal of Early Childhood Special Education* 14.7 (2022).